

MAKTENS SYN PÅ UNGA

VALSPECIAL

En kartläggning av riksdagsledamöternas syn på unga utifrån allmänna motionstiden 2025/26

KFUM Sverige är Sveriges bredaste ungdomsrörelse och bidrar till att stärka 45 000 unga i deras vardag genom idrott, friluftsliv, kultur och andra kreativa aktiviteter.

KFUMs verksamheter har som mål att skapa trygga mötesplatser, positiva nätverk och utveckla unga ledare till sin fulla potential och tack vare stark lokal närvaro i Sverige kan KFUM erbjuda utvecklingsmöjligheter till många unga som i dag lever i utsatthet. Detta genom en miljö som präglas av trygghet, positivitet och demokratiska värderingar.

Sedan första rapporten av Maktens syn på unga (2023) har vi sett att en del partier har börjat använda ett mer inkluderande synsätt gentemot unga, men det finns mycket kvar att göra.

I år är det val. Löften, förslag och lösningar presenteras och tävlar mot varandra. Vi kan bara hoppas att valrörelsen inkluderar allas röster och att unga därmed ses som en tillgång och de aktiva medborgare de faktiskt är.

Det vill säga att unga får vara en del av lösningen på samhällets utmaningar. Har någon inför denna valrörelse till exempel frågat unga hur de vill att det brottsförebyggande arbetet ska utformas?

I dagsläget vill majoriteten av de åtta riksdagspartierna att 13-åringar ska kunna sättas i fängelse. Ändå kan inte ett enda parti redovisa för om de frågat de unga själva kring deras åsikter i frågan.

Denna rapport har tagits fram med förhoppningen att folkvalda representanter och myndigheter ska se möjligheterna i att inkludera unga i viktiga samhällsfrågor som kommer att påverka framtiden.

Att prata mer med unga, i stället för om unga, skapar tillit för politiker, myndigheter och samhället. Samtidigt som vi får en engagerad generation som utvecklar demokratin, inte i framtiden utan redan nu. För om vi menar allvar med att samhället ska vara till för alla, så måste unga få fler möjligheter att bidra med sina perspektiv och erfarenheter till utvecklingen. Först då kan vi tillsammans skapa ett starkare, tryggare och mer inkluderande samhälle.

Alexander Clemenson
Generalsekreterare
KFUM Sverige

Författare: Laura Luna

Research och analys: Hanne Karlsson, Nathalie Vukmanic, Sofie Andersson

INNEHÅLL

Förord.....	2
Introduktion.....	4
Syfte.....	5
Metod.....	6
Allmänna motionstiden.....	7
Slutsats, så beskrivs unga i riksdagen.....	8
Statistik sedan 2023.....	9
Unga som aktiva medborgare.....	10
<i>Partianalys Socialdemokraterna.....</i>	11
<i>Partianalys Sverigedemokraterna.....</i>	12
<i>Partianalys Moderaterna.....</i>	13
<i>Partianalys Vänsterpartiet.....</i>	14
<i>Partianalys Centerpartiet.....</i>	15
<i>Partianalys Kristdemokraterna.....</i>	16
<i>Partianalys Miljöpartiet.....</i>	17
<i>Partianalys Liberalerna.....</i>	18
Sverige i dag.....	19
Förväntningar på nästa regering.....	20
Källanvisningar.....	22
Rekommendationer för valrörelsen.....	23

INTRODUKTION

”Maktens syn på unga” är en kartläggning av hur riksdagsledamöterna i Sveriges riksdag ser på unga, utifrån hur ungdomar beskrivs under allmänna motionstiden.

Regeringens mål för ungdomspolitiken är att ”Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.”¹.

Ändå fastslår Ungdomsbarometern ett år innan valet att ”Endast var fjärde ung i Sverige upplever att de har ganska stora eller stora möjligheter att påverka i samhället”². Det är en kraftig nedgång med tanke på att det fem år tidigare var 52 procent av de unga som ansåg sig ha möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.

Samtidigt växer oron för demokratin och allt fler unga ifrågasätter demokratin förmåga att hantera dagens samhällsutmaningar.

Regeringens mål visar att det finns en uttalad vilja från politikens sida att unga ska känna att de har inflytande, men 77 procent av ungdomarna i Sverige upplever det motsatta. Detta glapp mellan politiska ambitioner och ungas faktiska upplevelser är inte bara ett nationellt problem, utan har också uppmärksammats i ett bredare internationellt sammanhang.

Redan 2012 konstaterade experter i FN att världen stod inför den största ungdomsgenerationen någonsin³.

I detta sammanhang varnade man för att stora ungdomsgenerationer, i kombination med upplevd maktlöshet, bristande demokratiskt inflytande och framtidshopplöshet, kan öka risken för politisk instabilitet och våld. Mot denna bakgrund utarbetades den resolution som i december 2015 antogs av FN:s säkerhetsråd: Resolution 2250, om unga, fred och säkerhet.⁴

Resolutionen erkänner att ”unga människor spelar en viktig roll i upprätthållandet och främjandet av internationell fred och säkerhet”. Resolutionen lyfter fram fem viktiga pelare för åtgärder:

- *Medbestämmande*
- *Skydd*
- *Förebyggande*
- *Samarbete*
- *Frigörelse och återintegrering*

Den uppmanar FN:s medlemsstater att ge unga en större röst i beslutsfattandet på lokal, nationell, regional och internationell nivå samt inrätta mekanismer som gör det möjligt för unga att meningsfullt delta i fredsprocesser⁵.

SYFTE

Syftet med denna rapport är att minska gapet i tilliten mellan unga och politiken. Detta alltid med målet att stärka demokratin.

Det är viktigt att belysa hur folkvalda politiker i riksdagen beskriver unga, men även att ge förslag som kan leda till att stärka förståelsen mellan unga och politiker i samband med valrörelsen 2026.

Det pågår just nu ett intensivt arbete från svenska myndigheter för att skydda de allmänna valen 2026 mot otillbörlig påverkan och desinformation.

Civilsamhället har en viktig roll i det demokratiska arbetet, dels för att det

samlar många unga, dels för att civilsamhället bygger på en demokratisk struktur med årsmöten, medlemsvalda styrelser och andra demokratiska moment.

Utifrån fakta som vi ser i denna kartläggning sträcker KFUM Sverige ut en hand och erbjuder politiken möjligheter att göra medvetna val i sitt språk för att arbeta på ett mer välkommande och inkluderande sätt gentemot unga.

KFUM Sverige är partipolitiskt obundet. Vi arbetar för att demokratin ska bli tillgänglig för alla, särskilt unga som är vår främsta målgrupp, oavsett politiska preferenser. KFUM vill skapa förståelse, engagemang och tillit för demokratin.

Foto: KFUM Sverige

METOD

Under den allmänna motionstiden 2025/26 lämnade riksdagens ledamöter in totalt 3 817 motioner, av dessa plockade vi bort motioner som hänvisade till aktuella propositioner, budget samt motioner som utgått. Detta gav oss ett resultat på 3 783 motioner.

Genomlysningen har gjorts genom att söka på orden "ung" i samtliga motioner som ingår i allmänna motionstiden.

Totalt innehöll 515 motioner ordet "ung". Dessa omnämmanden av unga har sedan analyserats utifrån följande delaktighetsnivåer:

- (0) = unga omnämns som kriminella
- (1) = unga omnämns som särskilt utsatta eller offer
- (2) = unga omnämns som målgrupp eller mottagare av insatser
- (3) = unga omnämns som medskapare och aktiva medborgare
- (4) = unga omnämns som beslutsfattare

I rapporten hänvisar vi även till beskrivningar av unga som passiva respektive aktiva aktörer. Denna indelning utgår från delaktighetsnivåerna [0-2] som passiva beskrivningar av unga och nivåerna [3-4] som aktiva beskrivningar av unga.

Ny kategori motioner för 2025

Under årets allmänna motionstid upptäckte vi motioner där unga omnämns i förbifarten, orelaterat till motionens målsättning. I dessa motioner har det saknats information om hur eller om förslaget faktiskt påverkar unga i den grad att de skulle kunna klassas som mottagare av insatser.

I brist på vidare beskrivningar av den unga, har de inte heller kunnat placeras i någon av de övriga kategorierna. Av den anledningen har vi i år inkluderat en ny nivå: (X)

(X) = unga omnämns som utfyllnad (de klassificeras också som passiva aktörer)

Vidare har vi kartlagt hur unga omnämns per parti genom att analysera de meningar där unga nämns och jämfört vilka värdeord som finns i samma stycke eller mening. Dessa ligger till underlag för den statistik som presenteras i rapporten.

ALLMÄNNA MOTIONSTIDEN

Det är tredje året i rad som KFUM Sverige gör denna undersökning och det gör att vi nu har två tidigare rapporter att jämföra med.

Av de 3783 motioner vi valt att titta närmare på, är det, i likhet med tidigare år cirka 14 procent som omnämner unga.

92 procent av motionerna som nämner unga under riksdagsåret 2025/26 beskriver unga som passiva aktörer.

Allmänna motionstiden

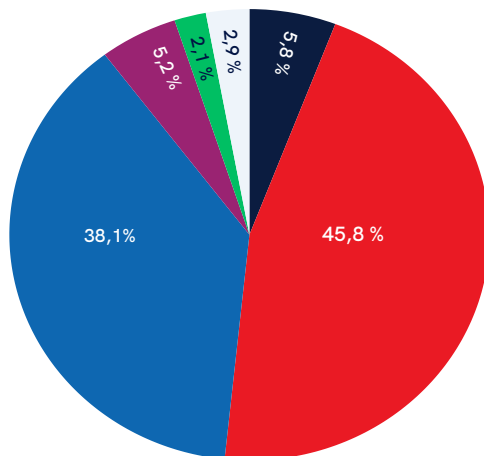
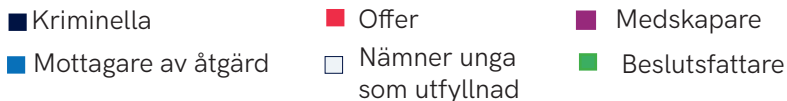
En gång om året får riksdagsledamöterna lämna så kallade fristående motioner, förslag, om alla frågor som riksdagen kan besluta om. Det sker under en period som kallas för den allmänna motionstiden och sker under hösten.

Den allmänna motionstiden startade 9 september och slutade 7 oktober 2025.

Källa: www.riksdagen.se

SLUTSATS: SÅ BESKRIVS UNGA I RIKSDAGEN

30

Motioner nämner unga som kriminella, brottslingar eller ett problem.

196

Motioner nämner unga som målgrupp eller i behov av insatser.

236

Motioner nämner unga som utsatta eller offer.

27

Motioner nämner unga som genomförare eller medskapare.

11

Motioner nämner unga som beslutsfattare.

15

Motioner nämner unga som utfyllnad, utan att motionen handlar om unga.

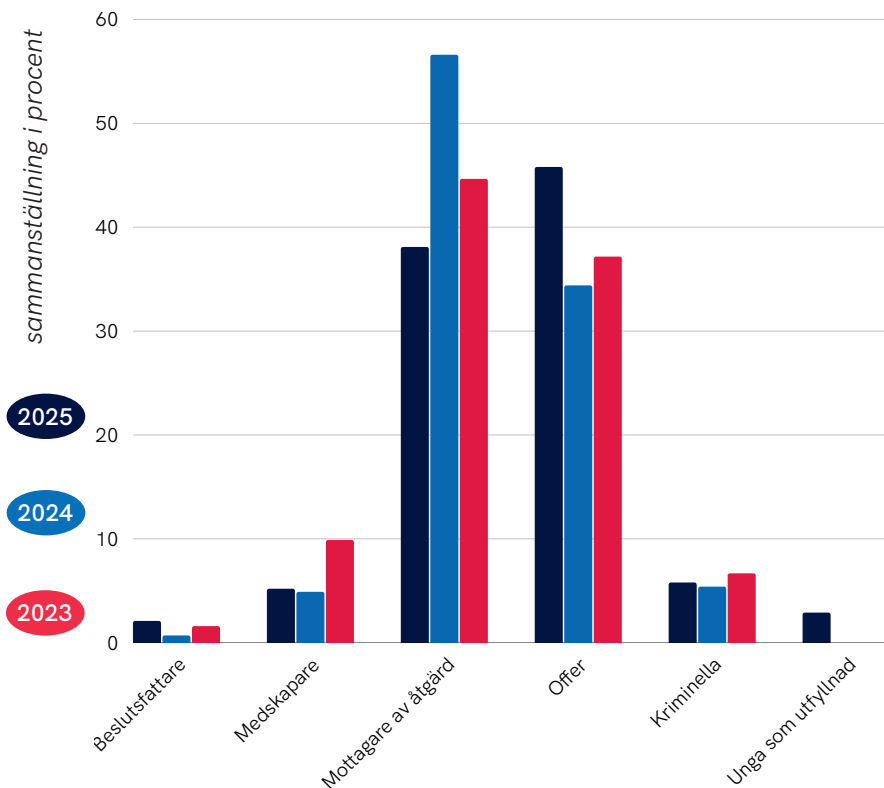

13,6 procent av motionerna under AMT omnämner unga

92 procent av motionerna som omnämner unga beskriver dem som passiva aktörer

SAMMANSTÄLLNING AV ALLA MOTIONER OM UNGA SEDAN 2023

Det KFUM ser i årets partisammansättning är att det över tid inte har skett stora förflyttningar i mängden motioner som delar in unga mellan aktiva och passiva medborgare.

Unga som utfyllnad är en ny kategori för året. Den handlar om att riksdagsledamöter använder unga för att förstärka ett budskap. Det kan vara ett påstående om att en viss händelse eller lag drabbar bland annat unga. Dessa motioner har inga förslag kopplade till unga, men beskriver dem som passiva medborgare.

UNGA SOM AKTIVA SAMHÄLLSMEDBORGARE

Skillnad mellan blocken

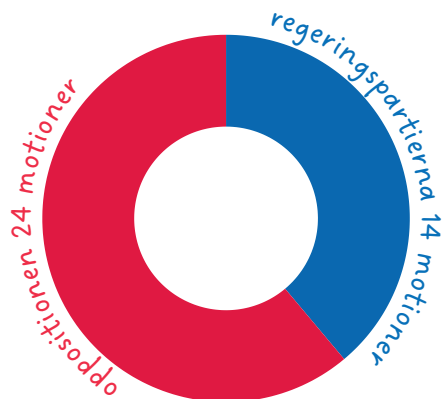
Regeringens stödpartier är underrepresenterade i förslagen som handlar om att inkludera unga som beslutsfattare.

Sammanlagt har regeringspartierna tre motioner som beskriver unga som möjliga beslutsfattare och elva motioner som beskriver unga som medskapare i demokratin.

De fyra oppositionspartierna har skrivit nio motioner som beskriver unga som möjliga beslutsfattare. Ytterligare 15 motioner beskriver unga som medskapare till demokratin.

Politiska vildar

Av de politiska vildar som motionerat i riksdagen finns det en motion som beskriver unga som aktiva samhällsmedborgare.

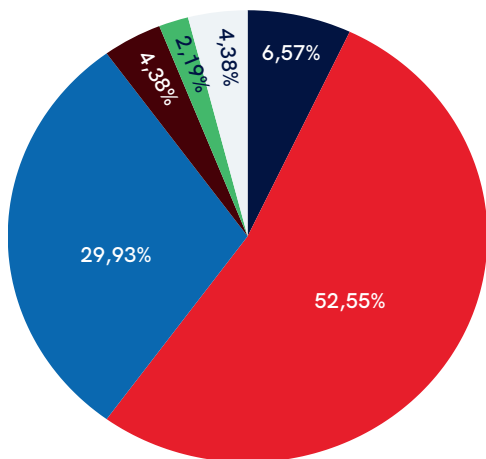
Utveckling under mandatperioden

Tidigare har det bara varit ett parti som velat sänka rösträttsåldern, i år kan vi se att flera partier yrkar på att utreda om det skulle vara möjligt att sänka rösträttsåldern till 16 år under olika förutsättningar.

Foto: Riksdagsförvaltningen

SOCIALDEMOKRATERNA

Vi frågade Chat GPT om Socialdemokraternas

TOPP-3-TEMAN OM UNGA

Arbetsmarknad och etablering

Tar upp ungas etablering på arbetsmarknaden, behovet av utbildning och riktade insatser för grupper som riskerar att hamna utanför.

Psykisk hälsa och välmående

Förslag som riktas mot ungas psykiska ohälsa, tillgång till samtalsstöd och stödverksamheter.

Psykisk hälsa och stöd för utsatta unga

Handlar om ungas fritid, idrott, parasport, trygghet, och samhällsstöd för unga i utsatta situationer.

TOTALT

93 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som passiva samhällsaktörer. 7 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som aktiva samhällsaktörer.

Totalt antal motioner: 815

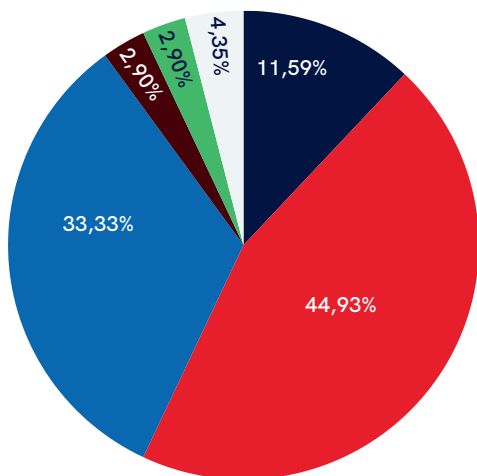
Antal motioner som nämner unga: 137

Av dessa 137 nämner:

- nio, unga som kriminella eller problem.
- 72, som offer eller särskilt utsatta.
- 41, som mottagare eller i behov av åtgärder.
- sex, unga som genomförare eller medskapare.
- tre, unga som beslutsfattare.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Vi frågade Chat GPT om Sverigedemokraternas

TOPP-3-TEMAN OM UNGA

Boende och ekonomi för unga

Att underlätta för unga att komma in på bostadsmarknaden och stärka deras ekonomiska förutsättningar

Psykisk hälsa och beroende-problematik

Tar upp behovet av bättre vård och förebyggande insatser mot psykisk ohälsa, digitalt beroende och övermedicinering bland unga.

Skydd för utsatta unga

Förslag som handlar om att stärka skyddet för barn och unga mot hedersrelaterat våld, övergrepp och andra former av utsatthet.

TOTALT

94 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som passiva samhällsaktörer. 6 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som aktiva samhällsaktörer.

Totalt antal motioner: 679

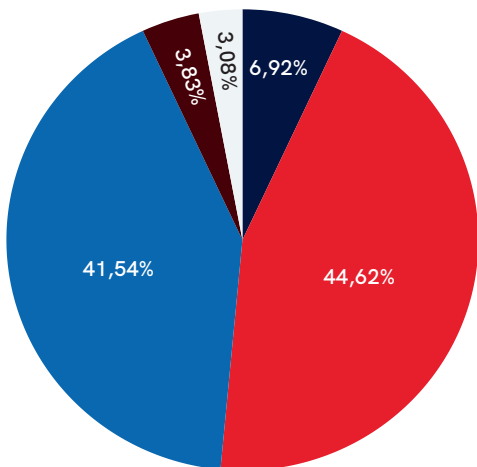
Antal motioner som nämner unga: 69

Av dessa 69 nämner:

- åtta, unga som kriminella eller problem.
- 31, unga som offer eller särskilt utsatta.
- 23 att unga är mottagare eller i behov av åtgärder.
- två, unga som genomförare eller medskapare.
- två, unga som beslutsfattare.

MODERATERNA

Vi frågade Chat GPT om Moderaternas

TOPP-3-TEMAN OM UNGA

Arbete och etablering

Underlätta ungas övergång från skola till arbetsliv, stärka lärlingsutbildningar och motverka ungas utanförskap på arbetsmarknaden.

Ekonomi och bostad

Förbättra ungas ekonomiska trygghet och möjlighet att ta sig in på bostadsmarknaden.

Utbildning och välmående

Lyfter ungas lärande, digitala kompetens och skydd mot skadligt innehåll på nätet samt insatser för bättre psykisk hälsa och trygg skolmiljö.

TOTALT

96 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som passiva samhällsaktörer. 4 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som aktiva samhällsaktörer.

Totalt antal motioner: 1115

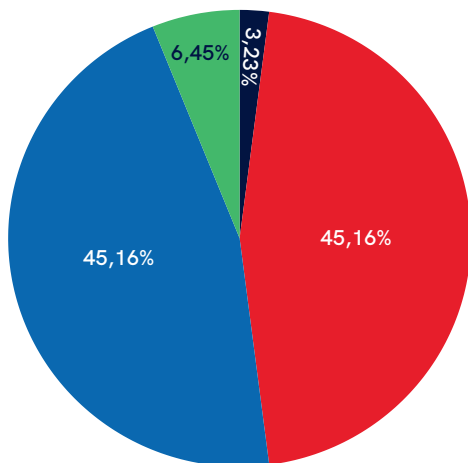
Antal motioner som nämner unga: 130

Av dessa 130 nämner:

- nio, unga som kriminella eller problem.
- 58, unga som offer eller särskilt utsatta.
- 54, unga som mottagare eller i behov av åtgärder.
- fem, som unga genomförare eller medskapare.
- ingen motion, unga som beslutsfattare.

VÄNSTERPARTIET

Vi frågade Chat GPT om Vänsterpartiets

TOPP-3-TEMAN OM UNGA

Ungas inflytande, utbildning och fritid

Lyfter behovet av ökat ungt inflytande i demokratiska processer, stärkt organisering för unga, förbättrad utbildning och tillgång till meningsfull fritid.

Levnadsvillkor och bostad

Förslag som riktar sig mot ungas ekonomiska situation, bostadsproblem och trygg etablering i samhället.

Hälsa, trygghet och utsatthet

Tar upp psykisk ohälsa bland unga, stöd för placerade barn och ungdomar och förebyggande arbete mot kriminalitet.

TOTALT

91 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som passiva samhällsaktörer. 9 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som aktiva samhällsaktörer.

Totalt antal motioner: 82

Antal motioner som nämner unga: 31

Av dessa 31 nämner:

- en motion, unga som kriminella eller problem.
- 14, unga som offer eller särskilt utsatta.
- 14, unga som mottagare eller i behov av åtgärder.
- ingen motion, unga som genomförare eller medskapare.
- två, unga som beslutsfattare.

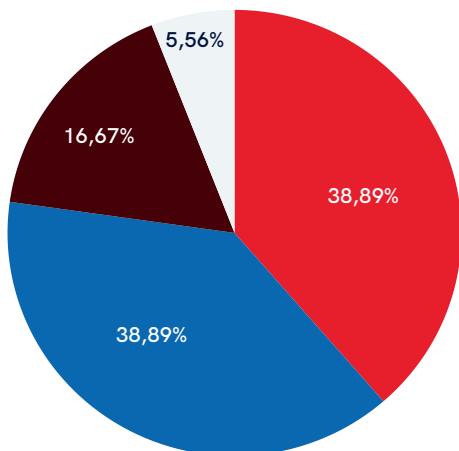

LIBERALERNA

Vi frågade Chat GPT om Liberalernas

TOPP-3-TEMAN OM UNGA

Etablering på bostads- och bosparmarknaden

Föreslår skattebefriat bosparande för förstagångsköpare, med argument att unga drabbas av höga trösklar in på bostadsmarknaden.

Hälsa och övergångsstöd för särskilt utsatta unga

Lyfter ungas övergång från barn- till vuxenvård och behovet av insatser för unga med funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom.

Medborgerlig plikt och trygghet

Vill etablera civilplikt för ungdomar mellan 18 och 25 år för att stärka samhällsengagemang, sammanhållning och individens kompetenser.

TOTALT

73 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som passiva samhällsaktörer. 17 % av motionerna som nämner unga beskriver dem som aktiva samhällsaktörer.

Totalt antal motioner: 166

Antal motioner som nämner unga: 18

Av dessa 18 nämner:

- ingen motion, unga som kriminella eller problem.
- sju, unga som offer eller särskilt utsatta.
- sju, unga som mottagare eller i behov av åtgärder.
- tre som unga genomförare eller medskapare.
- ingen motion, unga som beslutsfattare.

SVERIGE I DAG

Den största generationen i dag är de unga⁶. Med det kommer ökade krav på politiken kring hur man arbetar med, för och tillsammans gentemot unga.

Skjutningar, gängkriminalitet och utsatta unga är ämnen som ofta omnämns i media. Bilden blir nedslående och det finns fog för att tro att unga är kriminella, särskilt utsatta eller i behov av åtgärder. KFUM Sveriges kartläggning visar att 92 procent av motionerna beskriver unga som passiva medborgare.

När unga beskrivs som passiva medborgare, skapar detta en klyfta mellan generationer och ointresset för demokratin bland unga blir en självuppfyllande profetia.

2024 presenterade MUCF "En fördjupad bild av ungas inflytande och delaktighet"⁷. Resultatet visar att 52 procent av Sveriges unga uppger att de inte tror att de behövs i det svenska samhället. Ungefär lika många, 50 procent, svarar att de inte känner sig delaktiga i det svenska samhället.

Politiska förslag föds ur viljan att skapa en förändring. Hur politiker väljer att beskriva unga människor i sammanhanget är av stor betydelse när det handlar om att skapa engagemang istället för uppgivenhet.

KFUM ser i en analys av de svenska riksdagspartierna, att om och när "resolutionen om unga, fred och säkerhet" omnämns, är det som något som sker i en annan del av världen. Inte i Sverige, inte här och nu.

Samtidigt har regeringen redan börjat kalla unga kriminella för "barnsoldater"⁸. Ett ord som vi det senaste året även hört från politiker när det talas om unga som groomats in i kriminalitet.

Om det talas om barnsoldater, så finns det fog för att FN:s resolution 2250 om unga, fred och säkerhet inte bara ska gälla i politiken gentemot andra länder, utan att det är dags för en seriös handlingsplan för Sverige.

Blickar österut

Vårt grannland Finland har under 2025 presenterat sin andra nationella handlingsplan om unga fred och säkerhet. Handlingsplanen är ett resultat av samarbete mellan aktiva unga, ungdomsorganisationer, statsförvaltningen, forskningsinstitut och det civila samhället⁹.

Finlands nationella handlingsplan för unga, fred och säkerhet är dessutom en semantisk förebild för hur unga kan beskrivas som aktiva samhällsmedborgare och viktiga beslutsfattare.

KFUMs FÖRVÄNTNINGAR PÅ NÄSTA REGERING

Inför nästa mandatperiod finns en minimal men avgörande förväntan att regeringen erkänner unga som en del av lösningen, snarare än att behandla unga som ett problem eller ett alternativ vid sidan av politiken.

KFUM utgår i sitt arbete från principen att inflytande och ledarskap medför ansvar. Denna utgångspunkt präglar organisationens ungdomsarbete och syn på samhällsutveckling.

Personer och institutioner med makt och beslutsmandat har ett särskilt ansvar att agera ansvarsfullt och långsiktigt, i syfte att stärka både individer och samhälle.

Som en del av civilsamhället verkar KFUM för ett starkt och inkluderande demokratiskt system. Genom sitt arbete i Sverige och internationellt, bland annat via världsorganisationerna YMCA och YWCA, har KFUM bidragit till att utveckla ungt ledarskap och demokratiska kompetenser i olika samhällskontexter.

Erfarenheten visar att färdigheter som dialog, samarbete och kompromiss formas tidigt och är avgörande för framtida demokratiskt deltagande.

För att civilsamhällets arbete med att stärka unga ledare ska vara effektivt krävs dock att samhällets strukturer möjliggör engagemang, delaktighet och inflytande. När sådana strukturer är svaga eller otydliga riskerar förutsättningar

na för ungt ledarskap och demokratiskt deltagande att urholkas.

KFUM verkar för att öka ungas deltagande i demokratiska processer, inklusive valdeltagande. Organisationen är partipolitiskt obunden och betonar ungas rätt att själva fatta informerade politiska ställningstaganden. Samtidigt pekar flera återkommande undersökningar, såsom Ungdomsbarometern, på att en betydande andel unga upplever begränsade möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.

Mot denna bakgrund anser KFUM att nästa regering, oavsett politisk sammansättning, har ett ansvar att stärka förutsättningarna för ungas delaktighet, civilsamhällets handlingsutrymme och demokratins långsiktiga hållbarhet.

Skapa en svensk handlingsplan för unga, fred och säkerhet

Unga i Sverige lever i skuggan av politikens satsningar för ett eventuellt krig, men vi får inte glömma att om Sverige skulle hamna i krig eller kris så behöver vi en handlingsplan för hur unga ska kunna skapa fred och säkerhet, både under en kris, men framförallt efteråt.

Vi ser från våra vänner i YMCA Ukraina att de bygger fred och säkerhet mitt under brinnande krig. Mycket tack vare Sida-finansierade projekt som möjliggjort för KFUM att samarbeta med Ukraina

(och detta började redan innan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina) i att utbilda unga ledare.

Sverige bör snarast göra en handlingsplan för unga fred och säkerhet. Den måste skapas tillsammans med unga, inte bara för unga. Se på Finlands exempel och hur de involverat ungdomsrörelsen i arbetet med YMCA Finland i spetsen.

Ge civilsamhället långsiktiga och flexibla resurser för att stärka unga människors fysiska och psykiska hälsa och sociala välmående

Regeringen bör säkerställa långsiktig finansiering och minskad administrativ börda för civilsamhällesorganisationer som arbetar med ungas hälsa.

Civilsamhället når många unga tidigt och i miljöer där förtroende redan finns, vilket gör insatserna särskilt effektiva i ett förebyggande perspektiv. Att bara fokusera på kortfristiga projektmedel riskerar att bryta fungerande verksamheter och försvåra ett sammanhållet stöd till unga över tid.

Skapa bindande strukturer för ungas inflytande i beslut som rör deras vardag

Regeringen bör införa krav på systematiskt ungdomsinflytande på lokal, regional och nationell nivå. När unga ges reella möjligheter att påverka stärks demokratisk delaktighet, ansvarstagande och tilliten till samhällsinstitutioner. Symboliskt inflytande riskerar däremot att skapa misstro och passivitet.

Stärk föreningslivet som demokratisk lärandemiljö genom satsningar på ungas engagemang

Regeringen bör prioritera stöd till föreningslivets arbete med utbildning, ledarskap och inkludering av unga. Föreningsengagemang ger unga viktiga färdigheter som samarbete, självkänsla och demokratiskt lärande, vilka inte alltid ryms inom skolans ramar. Ett starkt och tillgängligt föreningsliv bidrar därmed både till individens utveckling och till ett mer sammanhållet samhälle.

Säkerställ att offentligt stöd till föreningsverksamhet främjar brett deltagande för unga, inte bara barn

Regeringen bör utforma bidrag och styrmedel så att de aktivt uppmuntrar en mångfald av deltagare i all föreningsverksamhet.

Ge civilsamhället stöd att erbjuda tillgänglig verksamhet med låga trösklar för engagemang

Regeringen bör erbjuda långsiktigt stöd och utveckling till föreningar för att möjliggöra tillgängliga och inkluderande aktiviteter. Ungdomsverksamheten behöver låga trösklar för deltagande, utan krångliga administrativa krav, som bidrar till ökat engagemang hos unga och ett mer representativt civilsamhälle.

Detta bland annat genom att bjuda in ungdomsorganisationer att delta i utredningar och andra underlag till beslutsfattande. För detta ska civilsamhället arvoderas enligt uppdragets omfattning så att möjligheten att delta i de demokratiska rummen kan ske under samma

förutsättningar som arvoderade politiker och tjänstemän.

Stötta ungas möjligheter att utveckla och driva hållbarhetslösningar med verkligt genomslag

Regeringen bör skapa strukturer och resurser som gör det möjligt för unga att ta fram, testa och kommunicera hållbarhetslösningar i samverkan med samhällets aktörer.

Unga besitter både engagemang och innovativ kraft, men saknar ofta tillgång till beslutsarenor och långsiktigt stöd. När ungas idéer tas på allvar och ges utrymme stärks både klimatpolitiken och ungas demokratiska delaktighet.

Främja långsiktigt samarbete mellan unga inom civilsamhället och andra samhällsaktörer

Regeringen bör aktivt stödja samverkan mellan unga i civilsamhället, of-fentlig sektor, näringsliv och akademi i miljö- och klimatfrågor.

Genom sektorsöverskridande samarbeten kan ungas perspektiv integreras i beslutsprocesser samtidigt som lösningar får större effekt och förankring. Sådana samarbeten stärker både samhällsinstitutionernas legitimitet och ungas tilltro till möjligheten att påverka klimatutvecklingen.

KÄLLANVISNINGAR

- 1 Regeringens mål för ungdomspolitiken 2025, <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/ungdomspolitik/mal-for-ungdomspolitik/>
- 2 Ungdomsbarometern 30 sept 2025, <https://info.ungdomsbarometern.se/aktuellt/ett-ar-fore-valet-unga-upplever-minskat-inflytande-och-oro-for-politiken>
- 3 Henrik Urdal, Expert Paper No. 2012/1 A CLASH OF GENERATIONS? YOUTH BULGES AND POLITICAL VIOLENCE, United Nations, Department of Economic and Social Affairs, https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/expert/2012-1_Urdal_Expert-Paper.pdf
- 4 Resolution 2250 (2015) Adopted by the Security Council at its 7573rd meeting, on 9 December 2015
- 5 Så skapar unga fred och säkerhet, KFUM 2021, sid 4
- 6 SCB, Den största generationen i dag är de unga. Senast uppdaterad: 2023-02-27, <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2023/den-storsta-generationen-ar-de-unga/>
- 7 En fördjupad bild av ungas inflytande och delaktighet UNG IDAG 2024:2, <https://www.mucl.se/publikationer/en-fordjupad-bild-av-ungas-inflytande-och-delaktighet>
- 8 Regeringsförklaringen den 10 september 2024, <https://regeringen.se/tal/2024/09/regeringsforklaringen-den-10-september-2024/>
- 9 Utrikesministeriet Finland, 1.12.2025, Finlands nationella handlingsplan 2025–2028, Unga, fred och säkerhet, sid 4, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/0075f934-98cd-47c5-872b-a41e09d5c35f/content>

REKOMMENDATIONER FÖR VALRÖRELSEN

Prata med unga, inte till unga

Möt unga där de är trygga och kan ställa sina frågor. En lokalförening där unga träffas är för många unga en trygg mötesplats, långt från vuxen-världens bedömande ögon. Det kan vara mer värdefullt att samtala med unga i ett möte, än att hålla ett tal från en scen.

Se unga som en del av lösningen

Unga bidrar med nya perspektiv, innovation och kompetens som är avgörande för att lösa framtidens samhällsutmaningar. När politiker involverar unga i beslut stärks demokratin och tilliten till samhället. Att se unga som en resurs förebygger också utanförskap och skapar långsiktigt hållbara lösningar.

Behandla unga som en heterogen grupp.

Beslutsfattare, media, politiken, rättsväsendet, skolan, myndigheter och andra aktörer måste se olikheterna och skillnaderna mellan unga.

Värna om civilsamhället som plattform för unga att göra sina röster hörda.

Ungas organisering är en förutsättning för meningsfullt deltagande i demokratin. Detta då civilsamhället i många fall är röstbärare för den del av befolkningen som lämnas utanför formellt politiskt inflytande – ofta på grund av att många saknar rösträtt.

Vill du veta mer?

Kontakta KFUM Sverige

Tel. 08-677 30 00

info@kfum.se

www.kfum.se